

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ožnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ožnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Čestitim gg. naročnikom „Slovenskega Naroda“.

Na mnogobrojna nam dohajajoča vprašanja odgovarjamo, da je sedaj naročnina za „Slovenski Narod“ za vse naročnike jednaka, in da nam nij mogoče se na želje in prošnje o znižanej naročnini ozirati. Dalje omenimo, da se vsaka poslana naročnina le za tist čas zaračuna, za kateri svota zadostuje.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Slovenskemu narodu!

Nij ga z lepo naroda, ki bi živel v tako neugodnih okoliščinah, ko narod naš. Razdeljen na več upravnih teles in dotikajoč se narodov, kateri so bili od nekdaj najhujši sovražniki njegovemu razvitku, mora se z vsemi svojimi močmi in sicer mnogokrat neuspešno boriti za one naravne pravice, katere srečnejši narodi uživajo brez prigovora.

In vendar v tem vednem boji narod naš nij omagal in tudi omagal ne bode. Porok zato nam je okoliščina, da se vrste narodnih naših boriteljev od leta množe, in da si naša narodna ideja pridobiva vedno več tal.

Dasi se z ozirom na to moremo nekako potolaženi ozirati v prihodnost, vendar je dolžnost naša skrbeti za to, da bode ta napredek trajen in da se vzbudi in utrdi pri nas čedalje več narodnega ponosa.

To pa se more deseti s tem, da se v našem središču — v belej Ljubljani — ustanovi zavod, iz katerega bi se sveže narodno življenje razširjalo po vseh krajih mile naše domovine.

In v ta namen ustanovili smo podpisani društvo „Narodni dom“ ter si postavili

za nalog sezidati in vzdrževati poslopje, v katerem bi imela vsa narodna društva ljubljanska stalno in dostojno bivališče.

Poslopje to preiti ima v nekoliko letih v lastnino „Slovenske Matice“, postane torej lastnina vsega slovenskega naroda, kateri bo razen drugih imel od njega tudi te koristi, da se bode polovica njegovih dohodkov porabila za literarne svrhe, polovica pa za ustanove slovenskim pisateljem, umetnikom in dijakom.

Zidanje narodnega doma nima tedaj lokalnega, temveč splošno slovensk pomen, zato se obračamo do vsega slovenskega naroda, da nas pri našem domoljubnem podjetji podpira, da nam pomaga postaviti ta sijajni spomenik domoljubja, zavednosti in požrtovalnosti svoje.

Narodni dom, ki se bode v Ljubljani mogočno dvigal v zrak in navdajal s ponosom vsacega Slovenca, naj bode vidni dokaz celokupnosti našega naroda.

Pozivljamo torej vse domoljube po domovini slovenske, naj našo namero podpirajo s tem, da nabirajo prostovoljne doneske za zidanje narodnega doma.

Naj ne bode na celem Slovenskem hiše, katera ne bi po svoji mogočnosti pospeševala tega vzvišenega namena: naj ne bode Slovenca, ki ne bi svojega daru položil na žrtvenik domovine!

Pač je med nami mnogo taci, ki ne morejo veliko darovati, a ti naj se ne izgovarjajo s tem, da bi njihovi darovi bili preneznatni; vsak še tako majhen dar, in naj bi bil le krajcar, bode se z veseljem sprejel in sicer s tem večjim veseljem, čim težje ga je dotičnik daroval.

Povsod pa naj se osnujejo družbe, katerih členi se bodo obvezali vsak dan, vsak teden ali vsak mesec darovati gotov znesek.

Tak prostovoljen davek pač ne bode nikogar težil, splošno narodno podjetje pa bode znamenito pospeševal.

Na delo torej, rojaci! Pokažimo, da smo napreden narod: pokažimo, da nam ni tuja požrtovalnost! Delajmo, zbirajmo, dokler ne bode stalo poslopje, katero bode na pročelji imelo ponosni napis

Narodni dom!

V Ljubljani, februarja 1882.

Upravni odbor društva „Narodni dom“:

Dr. Alfonz Mosche, odvetnik, predsednik.

Dr. Karol Bleiweis pl. Trsteniški, podpredsednik.

Fran Fortuna, županov namestnik in veletržec; Peter Grasselli, deželnega glavarja namestnik in hišni posestnik; Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“; Dr. Anton Jarc, stolni prost; Josip Kušar, predsednik trgovinsko-obrtniške zbornice in hišni posestnik; Ivan Murnik, vitez Fran-Josipovega reda, tajnik trgovinsko-obrtniške zbornice; Dr. Fran Papež, odvetnik; Vaso Petričič, mestni odbornik, hišni posestnik in trgovec; Ferdinand Souvan, veletržec; Dr. Josip Stare, c. kr. finančne prokurature koncipist in hišni posestnik; Dr. Valentin Zarnik, odvetnik, deželni poslanec in mestni odbornik; odborniki.

Govor poslanca g. dr. Tonklija

v državnem zboru dne 14. februarja t. l. (Dalje.)

Dalje vidi prečestiti gospod poslanec negotovost prava v južnih deželah v tem, če bi se z doščbo pravosodnega ministerstva slovenščina v uradu osobito pri sodnijskih uradih čuvala.

LISTEK.

„Sokolova“ maskarada.

Vsakoletna vabila na toli priljubljeno „Sokolovo“ maskarado so ob jednom tudi „parte“ lehkoživnega in poskočnega princa Karnevala, kateri tako posredovanjem „Sokola“ naznanja svojim čestilcem: na pustni torek zvečer me bode konec, pridite me gledat! In ker je ta neposajeni, duhoviti, darežljivi in zapravljivi mladič za svojega kratkega vladanja pridobil si mnogo pristašev in iskrene simpatije, je udeležba vsikdar tolika, da človeku tesno prihaja pri srci, še bolj pa pri kurjih očesih, ako slednje poseduje, — da se i jaz radostno hrepeneč oziram gori nad črto, kjer se odpira tako divni razgled na naš „Narodni dom“.

Z namenom tedaj, da vržemo nesrečnemu Pustu v obilnej in zabavnej družbi „zaduje prsti“, zbrala se nas je tudi letos nebrojna množica v ljubljanske čitalnice eksotičnimi rastlinami, zrcali, bršlinom itd. jako ukusno olepšanih prostorih, vsak s pripeto vstopnico na prsih. Vstopnice prav lično

izdelane v Blaznikovej tiskarni predstavljale so jahačega „Sokola“, kateri, kakor „njega dni“ sv. Jurij, s sulico hoče prebosti na tleh ležečega harlekina, na čegar mastnem trebuhu je čitati napis „Fak-cijozna opozicija“. A niti ta napis nij zadostoval, nekdo hotel je izvobiti v tem mastnem trebuhu po vsej sili še kaj več, nego določuje prav določno tiskano ime — in le vsled dane častne besede, da je harlekin le harlekin in le to, kar kaže napis — dovolile so se te vstopnice.

Takoj po sedmej uri pričela se je maskarada in kmalu je mrgolelo vse živo po dvorani, na katere stenah je gospoda Pusta dvorni pesnik prelepil mnogo predpustno navdihnenih verzov, n. pr.:

Kdor pametno tu govori,
Mu vsak bo rekel, da nori.

Tukaj Slovenec sam svoj si in prost,
Siten nemčurju drugje si gost.

Največji norec je — se ve da,
Ki norcev nas tu burke gleda.

Tukaj taka je pravica,
Korfišcira se resnica.

Na svetu takih je veliko,
Da na čelu puščaš jim z motiko.

Bilo je še več enakih burkastih in burklistih dovtipnostij, a kdo bi vse zapamtil, tudi je okoličica postala tako kaleidoskopično lepa, da je zavzimala vso pozornost in si moral na drobno paziti, da kaj ne prezreš. Tu vrsti se zanimljiva turkinja v bogatej, za ta večer neposredno iz Sarajeva naročenej opravi, tam črnooka ciganka, mimo nje suče se visoka in vitka postava italijanske ribarice, tam frfoli metulj, ondu stopa Jurisprudenca (burš s slovenskimi barvami), „havana“, prijetna „zima“, ondu se ponosno gibljejo kneginje, rajajo Kranjce, Hrvatice, maske à la rococo, domno, plemiči srednjeveški, Sokoli moškega in ženskega spola, ribič, dimnikar, Slovenec iz tržaške okolice, Hrvatje, pijeroti, harlekini itd., mej njimi izbrano kardelo nemaskiranih elegantno in bogato opravljenih krasotic in neutrudljivih plesalcev — ob krajeh pa občinstva, katero, da si ne pleše, ima vendar svojo prelepo zabavo.

K vsemu temu šale, dovtipi, smeh, dobra godba in tista posebnostna atmosfera, ki nastane pri vsakem plesu, ki pospešuje občno veselost in rudeči itak uže mikalna lica — pa je v skromnih potezih gotova slika Sokolove maskarade, s katero se naše

Jaz mislim drugače, da ima namreč izvedenje enakopravnosti slovenščine pri sodnih ravno namen, da prebivalstvo v njega pravnem čutu pomiri, ne pa vznemiri in vznemirjenje je v tem, da c. kr. nadsodnijsko predsedstvo v Gradci izvedenje enakopravnosti pri sodnih naravnost izključuje in zabranjuje, o čemer bodem še pozneje govoril.

Tudi vzgled, kateri je isti gospod poslanec navel, da je v Mariboru pred več leti slovenskih vlog pri tamošnji okrajni sodni kar deževalo, okrajni sodnik pa da je te slovenske vloge vzprejeti hotel le pod uvetom, da so iste korektne in razumljive, da je torej koncipijente in odvetnike poučil, in da bi 14 dni pozneje ne bi bilo nobene slovenske vloge več, tudi ta vzgled mislim, mi je prištevati mej bajke. To pa zopet na drugi strani kaže, da če so bili uže pred leti v Mariboru okrajni sodniki, ki so tako dobro umeli slovenščino, da so v tem jeziku koncipijente in odvetnike poučevali, da razvoj slovenščine ne more biti tako zaostal, kakor gospodje tako radi trde, in da so tamošnji uradniki slovenščine zmožni. Da se pa v resnici nekaj časa sem pri sodnih vloga tako malo slovenskih vlog, je uzroka temu iskati pri nadsodnijskem predsedstvu v Gradci, katero, kakor uže omenjeno, navzlic jasnemu zakonu in navzlic vsem pravosodnega ministerstva določbam, rajši, mestu da bi izvajalo ministerske določbe, se jim upira. Da slovenščina ne nastaje še le, kakor je isti prečestiti gospod poslanec trdil, dokazali so uže naši slavisti, kateri uživajo evropsko slavo, osobito prečestiti član gospodske zbornice dr. Miklošič. Prosim, naj se le preberó njega primerjajoče jezikoslovne razprave in druga dela, prepričali se boste, da je morda slovenščina starejša nego nemščina. (Glasan smeh na levici; poslanec dr. Vošnjak: Istina!) Jaz nečem reči kakor gotščina, a starejša kakor nemščina, kaj tera se ima prav za prav Gottschedu zahvaliti, da se je v javno življenje splošno upeljala. (Zopeten smeh na levici.)

Isti gospod poslanec je tudi menil, da desnica te visoke zbornice zmerom ministre muči, da bi od njih dobila koncesije. Nu, kar se mene in mojih drugov tiče, moram žalibog! reči, da še nikakih koncesij od gospodov ministrov izsiliti nismo mogli. (Živa veselost na levici.) A ob enem moram izpovedati, da nam še nikdar nij prišlo na um, da bi koncesij zahtevali. Kajti gospoda moja, vi sami ste priznali naše pravo, vi ste brez naše pomoči članu 19. osn. zak. dali moč zakona in če torej samo njega izvedenje zahtevamo, ne zahtevamo nič drugega, nego, da se izvede pravo, katero ste sami priznali; koncesij ne zahtevamo od visoke vlade, marveč le točno izvedenje prava, katero nam pripada, kakor vsakemu drugemu narodu v Avstriji. (Dobro! na desnici.)

Prečestiti gospod poslanec dr. Schaup je vrlo telovadno društvo po vsej pravici sme ponašati, ker je in ostane nedosežena v belej Ljubljani.

Omeniti je še, da je maskarado obiskalo mnogo v našem mestu bivajočih dostojanstvenikov: deželni predsednik gospod Winkler z gospo soprogo, deželni glavar grof Thurn, gg. generali Stubenrauch, Pürker, Keller itd. in da je jutranja zarja, zvedavo gledajoča v dvorano, še videla neutrujenih plesalcev živahne in vesele roje.

Sokolu, vsem rediteljem in aranžerjem, ki so omogočili in pripravili to v vsakem oziru sijajno veselico, doni denes splošno in radostno priznanje.

K obširnejšemu popisovanju nedostaje zbog večrajšnjega zaplenjenja — dovolj prostora, tudi se je deloma obistnil v dvorani prilepljeni napis:

Naj slaboten bo, al hrust,
Vsacega pobode Pust —

sicer bi bili dali denajšemu listu prilogo.

Tako pa priporočujemo vsakemu, kdor hoče o koncu Karnevala in o pepelnični sredi kaj več vedeti, naj vzame v roke Simon Jenkove pesni in čita pesen „Pogreb“. Tam je vse zapisano, bolje nego bi bilo na tem mestu mogoče.

tudi marsikaj grajal. On se je osobito spodtikal nad politiko gospodarenja in dejal, da se v tem oziru nič ne stori. Omenil sem uže prej, da je vlada storila, kar je bilo možno, da bi v resnici resno zboljšala kmetijski položaj, in da se to ne more zgoditi na jeden mah; da se škode, katere je prejšnja vlada skozi lepo vrsto let prizadevala malej obrti in malemu kmetijstvu, ne morejo popraviti v jednom trenutku, je jasno. Omenil pa sem uže, da so se stavile predloge, katere bodo, če postanejo zakon, istinito zdatno zboljšale položaj malih obrtnikov in malih kmetovalcev.

Isti gospod poslanec se je tudi zelo ogrel s tem, da je vlada upeljala davek na petrolej. Nu, jaz mislim, da očetstvo tega davka ne pripada zdanjej vladi, marveč naravnost finančnemu ministru, kateri je bil pristaš vaše stranke in je tudi še sedaj.

Sicer sem uverjen, da vam nij bilo resno ležeče na varstvu male obrti in malega kmetijstva, če ste se upirali davku na petrolej. Jaz sem marveč uverjen, da bi bili vi od one (leve) strani visoke zbornice dovolili zdatno povišati davek na petrolej, če bi se bila izvršila vaša najgorkejša želja, da bi bila pala ta vlada in bi bili vi zopet prišli na krmilo. Jaz menim, da se tu ne bije tolikanj boj za kmetijske interese, kakor pa za vladarstvo. Da potem desnica nij mogla soglasovati, da bi vam pomogla do uspeha, je razumljivo, ker ravno tega neče, po čemer levica hrepeni.

Isti gospod poslanec je menil, da se je dovolitev davka na petrolej stavila na pogoj o zmanjšanju kulturnih interesov.

On je skoro gotovo hotel pokazati na predlogo, katero je vlada gosposkej zbornici predložila glede nekaterih olajšav šolske dolžnosti. Rekel sem uže prej, da ste vi, gospoda moja, prav za prav princip enakopravnosti vseh narodov v državi postavili. Če bi bili imeli pri tem resno misel, izveli bi bili tudi takrat ta princip in ne bilo bi vam treba škodovati šoli. Zakaj tega niste storili takrat, ko je bil čas, da se izvede potrebna enakopravnost in da se ljudska šola ohrani nedotaknena?

Jaz pa menim, da te olajšave, katere načrt o spremembi nekaterih paragrafov zakona ljudskih šol namerava, nikakor ne bodo škodovala kulturnim interesom. Zagotoviti vas morem, gospoda moja, da sem se dosti bavil z ljudsko šolo in da se še sedaj bavim. Mnogo sem občeval z večšimi šolniki, kateri so priznavali, da je učitelju na ljudskeje jednorazrednici — kajti, če dolžnost obiskavati šolo traje osem let, učiti mora otroke osmih letnikov na jednorazrednej šoli le jeden učitelj — tudi če je najboljši učitelj, nemožno, da bi dosegel smoter ljudske šole, ker ima učence iz preveč letnikov. Nij tako lahko za učitelja, poučevati otroke iz osem različnih letnikov, ker ne dostaje časa, in zagotavljati vas morem, da pri nas, da si je po sklepu deželnega šolskega sveta šestletna dolžnost šolo obiskavati upeljana, vendar nij na zelo mnogih šolah celdnevni, marveč le poludnevni pouk upeljan, ker učitelju ne dostaje časa.

Jaz mislim, če se menj važni zdanji predmeti iz ljudske šole izločijo, in če se upeljejo olajšave v tem zmislu, da se učenec lahko uže čez šest let odpusti, da se lahko bolje doseže smoter ljudske šole in da se s tem ne dotakne kulturno vprašanje.

(Dalje prih.)

Iz državnega zbora.

(Budgetna debata.)

Z Dunaja 16. febr. [Izv. dop.]

Dr. Herbst kot glavni govornik nij imel srečnega dne. Pričakovalo se je od obeh strani, od avtonomistov in levičarjev od njega več nego je mogel izpolniti. Njegov govor bil je sicer poln jezivosti, neresničnih trditev in pri njem uže navadnih sofizmov. Do pravega vzleta pa se ta inace toliko slavljena govornik nij mogel vzpeti in tudi njegov govor spada mej one njegovih prijateljev, ki se označijo z jedno nemško besedo, ta je: lendenlahm.

Program vlade mu se ve da nij po godu, tudi

meni, da se je ministerstvo uže trikrat preobranilo, kajti najprvo bilo je koalicijsko ministerstvo, potem ministerstvo nad strankami, a sedaj je ministerstvo odločno strankarstvo, ker je sestavljeno iz 4 raznih strank. Tudi proračun za l. 1882. mu nij všeč. Govornik meni, da je položaj za sedanje ministerstvo bil izvenredno ugoden, in vendar se primankljaj nij odstranil. L. 1880. poskusilo se sredstvo, kot jedino izveličevalno. To bilo je razširjenje avtonomije. Prejšnja vlada je avtonomijo preveč omejila, to je izvor vsega zla, vseh finančnih nevarnostij. Herbst omenja o mučilnici (marterkammer) sedanjega ministerstva, da daje koncesije, hvali sedanje uradništvo, da je navzeto jozefinskega duha ter kritikuje naslednje poslednji Taaffejev govor; on zagovarja „Nemce“ in židovske Nemce ter vzklikne, da prestolu pač nij treba Taaffejeve poslednje kaplje krvi in tudi ne njegovega zadnjega vzdihljaja. Levica in galerija ploskali sta neznansko, tako, da je predsednik galeriji moral groziti z izpraznjenjem. In to je bil največji efekt, ki ga je govornik dosegel pri levici in galeriji; iz tega se lahko da soditi, kako malo uspeha da je dosegel ta ustavaški Demosten.

Na to govorila sta dr. Rieger, glavni govornik desnice in grof Clam-Martinic kot glavni poročevalec. Govora obeh mož imeja sta velik uspeh. Levica z Riegrom nij še bila nikdar tako nezadovoljna nego takrat, akoravno je njegov govor bil zmeren. Odločno pobijanje ustavaških sofizmov, katere je Rieger z nepremagljivo svojo doslednostjo dejal v nič, odobraval je desnica z vso močjo.

Ministerstvu se je očitalo, da nij odstranilo primanjkljaja, akoravno je to v prestolnem govoru obljubilo. A vendar nij nikdar moglo ministerstvo dati take obljube. Ministerstvo razvilo je v tem pogledu svoj program in predpostavilo je za pogoj za doseženje ravnotežja sprejem nekaterih davkov in nekaterih postav. Da ministerstvo primanjkljaja glede železničnih podpor nij moglo odstraniti, je to jasno. Tudi tu je: „Ipse fecit“, ker se je preje železniškim družbam dajalo koncesij ter državne garantije za železnice, ki dejansveno še dolgo niso rabile in porabile glavnice, za katero se jim je dovolila državna garancija. (Prav res, na desnici.) Najde se primerov, da se je družbam osiguralo dvakrat več nego znašajo dejanski stroški železnice v obliki državne garancije. (Čujte, čujte, na desnici.) Sedaj pa imamo odgovornost za veliko breme, ki je iz tega nastalo državi! Jaz mislim, da oni, ki so take protekcije dajali, čutili naj bi tudi v sebi dolžnost, da na takov način prouzročeni primanjkljaj, kolikor je to v njih moči, popravijo. V tem oziru ne zadoštuje samo reči: Jaz pri tem nijmam deleža. Ako se je pa take koristi dalo svojim dobrim prijateljem in strankarskim pristašem in če so ti prevzeli dolžnost, vzdrževati časopise ter jim deliti podporo, da pišo v smislu gosposdujoče stranke, je tudi to poglavje „verwaltungs-rathovske ethike“!

V treh točkah zalavljene se obtožbe protivnikov proti ministerstvu: Prvič, da je privolilo banko za avstrijske dežele, drugič javno podpiranje slovenskega življa v Avstriji, tretjič, da ministerstvo baje nijma programa ter da nij izpolnilo obljube prestolnega govora. Dr. Rieger pravi, da so tudi njemu ponujali mesto upravnega svetnika pri banki za avstrijske dežele. On je to ponudbo odbil, ker nij njegova dolžnost, pečati se z bankinimi posli, tudi nij bil mej kompetenti za pomorsko banko, za katero so le ustavaški listi toliko brigali. Kar trdi dr. Rieger o sebi, rekel je tudi o svojih sodeželanin in pristaših; znamenito je tudi to, da so baš isti gospodje, katere se rado pita s klerikalci in fevdalci v svojem glasilu „Vaterlandu“ z vso odločnostjo proti temu bankinemu in borzijanskemu sleparstvu protivili se. Gospod poslanec vitez Carnieri trdil je, da se je ta banka ustanovila s prostim katoliškim kapitalom. Jaz istinito ne vem, kaj se umeje pod prostim katoliškim kapitalom? (veselost na desnici), ali gospod poslanec morda meni, da je samo mozajški kapital plemenit ali da daje plemenitost? Da je pri tem zavodu ali pri „Union generale“ katoliški denar, to njega ne briga. Kdor

sploh polaga denar v banko, mora uže prepustiti, da jedenkrat dobi, drugikrat pa izgubi. To se tiče njega. Pa zakaj se ravno ministerstvu ta banka toliko očita; saj ona nijma druge svoboščine, nego zavod ustanovljen pod ustavovernim ministerstvom. Kar je za jednega prav, naj bode tudi za drugega. A jaz menim da je bila ministerstva dolžnost, skrbeti za to, da nij odvisno samo od jedne banke ali pa od jedne same bankine grupe (prav dobro, na desnici) in to je bil za me, ki nijsem udeležen, važen moment. Spominam se, da sem od gospodov na levej strani čul izjavo: to ministerstvo ne more dolgo trajati, saj mora vendar najeti posojilo in zopet mora priti k gospodom leve stranke. Saj ministerstvo ne dobode drugega kredita in potem bode v naše oblasti (čujte, čujte, na pravi.) Da takovega stališča za Avstrijo nij želeli, to mi je bilo jasno! (Prav dobro na pravi) in nam vsem, ki sicer nijmamo posla z bankami, a moramo pošteno plačevati davke, ležeče je na tem, da država, ki sploh mora delati dolgove, napravlja za ugodne obresti. To pa more le, ako je konkurenca (dobro, dobro, na pravi.) Da vlada očitno podpira slovanski živelj, to govornik zanika. Prejšnje vlade so se silno pregrešile nad Slovani, ki to traje še dalje na Moravskem, ker so $\frac{3}{4}$ prebivalstva česki, kjer so od 22 gimnazij samo 4 česki, v Šleziji, kjer se vsaka česka vloga pri sodnji odbije in tudi drugod. Zmerno in temeljito pobije govornik vse trditve nasprotnih govornikov. Poročevalec Čam-Martinic govoril je kot pravi državnik. Kolikor se je govorilo o neprijetnem stanju proračuna, vse je bilo s številkami dokazano, kot pačenje resnice.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 22. februarja.

V **gospodski zbornici** vršila se je 20. t. m. specialna debata o noveli k šolskej postavi. — Poslanske zbornice pa je posvetaval se včeraj odsek za kazenski zakon o postavnem načrtu zadevajočem upeljavo izimnih sodišč v Dalmaciji.

Čehom prijazni in sovražni listi prinašajo dolge članke o zmagi Čehov pri dopolnilnej volitvi izmeje veleposestnikov. Čehom prijazni listi veselijo se te zmage in radostno izražajo nadeje, da je vendar uže jedenkrat tudi za Slovane v Avstriji prišel boljši dan; ustavoverni listi pa se od jeze penijo, bljujejo blato sovražstva okolo sebe in se tolažijo s tem, da je zmage uzrok vlada, da imajo Čehi zahvaliti to zmago „le ugodnemu vetru, ki od zgoraj veje in da bode vsa česka slava pala zopet na kup, če se ne bode umetno negovala.“ Čehov pa prav nič ne boli to blebetanje ustavovernih revežev.

V **ogrskem** parlamentu potegnili so se nekateri poslanci odločno za to, da se napravi zakon proti židovskemu gospodarstvu, kajti sledujoč so vendar tudi Magjari uvideli, da jim največja nevarnost preti od židovstva — in to so možno prepozno uvideli, kajti poslanci nekateri so jasno dokazali, da je uže mnogo ogrskih plemenitnikov tako v židovskih rokah, da se nikdar več izviti ne mogó. Tudi vlada v Cislajtaniji bi morala skrbeti za to, da bi se ljudstvo ne uničevalo po teh parazitih, židih.

O nemirih na Jugu se iz Sarajeva oficijelno poroča, da je obrist Atlov dné 10. t. m. srečno se bojeval proti vstašem pri Trnovu, dné 15. t. m. pa je naletel na 80 vstašev pri potoku Dobropoljska in jih prepodil. Središče vstaje je mej Glavatičem, Kalinovičem in Fočo. — Vstaši izdali so proklamacijo na prebivalce v Krivošijah, Bosni in Hercegovini in jih nagovarjajo, da se jim pridruže. Iz te proklamacije se tudi razvida, da vstaši za gotovo računijo na to, da jim bode Črna gora, Srbija in Rusija pomagala.

Vnanje države.

„N. Fr. Pr.“ pripoveduje, da Avstrija daje Črnej gori podporo, da more vzdrževati kordon na meji hercegovske. Koliko je na tem resnice, ne vemo, a „N. Fr. Pr.“ naposled vendar jako perfidno zaviče: „Plačani prijatelji so slabi prijatelji.“

Znano je, da je bil glavni del Skobeljeva pogovora, katerega smo včeraj priobčili, naperjen proti Nemčiji in da se general zanaša na pomoč francoske republike. Glede na te besede Skobeljeve je jako zanimljivo, da je takoj po govoru Skobeljeva prinesla „Rep. France“ nasvet, naj se takoj izvrše reforme francoske vojne. Ta list pravi: „Mnogo nujnih reform nam je treba; mi hočemo vendar le najnujnejšo omeniti. Naj se kdo

prišteva skrajnej levice, republikanskej uniji, levemu središču, bonapartističnej ali monarhičnej stranki — čutiti mora na enak način, da se ne sme niti dan, ni ura zamuditi, da se zopet prične in dokonča reforma vojne.“ Mi bi tem besedam dodali radi kaj komentara, a paragrafi kazenskega zakona se dajo na čudovit način razširiti!

V **Irskem** vedno še nij miru; odlični udje deželne lige trdijo, da je zdaj prišel pravi trenutek za nje, da dosežejo svoj smoter. Pričakovati je torej, kmalu obrata na „Zelenem otoku“.

Dopisi.

Iz Gradca 20. febr. [Izv. dop.] Dovolite mi, da vam poročam o stvari, koja drastično slika resnicoljubje naših Nemcev ustavakov.

Z velikim začudenjem čitali smo graški tehnik v „Grazer Tagespost“ večernem listu od 14. t. m. ponatisneni govor nemško-prostomislečega poslanca dr. Klijera o priliki budgetne debate. On pravi namreč koncem svojega govora: „Fand man doch in der deutschen Stadt Graz an der Technik slovenische Placate, in denen die Slovenen aufgefördert wurden, die Deutschen todzuschlagen“, kar je pa se ve da vse gola laž. Ne samo, da se taki plakati na našej tehniki našli nikdar nijso, ampak tudi vlada in je vedno vladala popolna sloga mej slovenskimi in veliko večino nemških dijakov.

Brez uspeha trudi se nekoliko let sem mala peščica velikonemških „buršakov“ razdreti to slogo. Do sedaj je naša tehnika še vedno varovala svoj mejnarodni značaj. Nij nemogoče, da je raztrošil ono pravljico o plakatih nekdo, kojemu je sporazumljenje dijakov raznih narodnostij na tukajšnji tehniki trn v peti.

Razume se, da slovenski tehnik stvar nijsmo ob sebi pustili; nemški poslanec dr. Klier dotaknil se je naše časti, očita je nam pobalinsko vedenje. Šli smo torej trije v imenu vseh k rektorju iskat zadostjenja, ter ga dobili v polnej meri. Gospod rektor izrekel je svoje obžalovanje ter nam naznanil, da je uže sam poročal policijskemu svetovalcu Landsteinerju in ta po c. kr. namestništvu na ministerstvo, da o onih plakatih na rektoratu tukajšnje tehnike nikakor ničesa nij znano! Torej si je g. dr. Klier vso stvar kar sam izmislil, ali jo pa kje po bral, ne da bi se brigal iz kacega vira da prihaja. Res žalostno, če poslanec vsakemu pobalinu veruje, ako ta le pove kaj Slovane sramotečega. Pa saj jih poznamo, resnicoljubne može na levej strani državne zbornice.

Z odličnim spoštovanjem

Ferdo Šusteršič,
stud. chem. Joanneum.

Iz Celovca 19. febr. [Izv. dopis.] „Mir“, kateri je našim slovenskim nasprotnikom največji trn v peti, ima do sedaj nad 1900 naročnikov. Nijma ga Koroška lista, kateri ima toliko naročnikov, ko ravno vrli naš „Mir“, kar dokazuje, da diha še Slovenec v staroslavnem Gorotanu. Veseliti mora vsacega nas tukaj bivajočih, ko vidimo, kako zanima se Slovenec po drugih krajih za naše res uže skoro pozabljene koroške Slovence. Gotovo tudi naš blagi gosp. And. Einspieler je vesel priznanja iz družih slovenskih pokrajin, katerega skazujete našemu neutrudljivemu delavcu za slovenstvo.

Kako veselo je brati po slovenskih časopisih, tu nabralo se je za koroški „Mir“ toliko, tam zopet se je odposlalo toliko, — za Korošce naše brate. Ne zabite pa nas še zanaprej podpirati, ker nikjer se ne potrebuje toliko obdelavanja, ko ravno pri nas skoro zapuščenih.

Domače stvari.

— (Včerajšnja številka našega lista bila je zaplenjena) zaradi listka: „Jednajsta šola na Vrhniki.“

— (Gostje kavarne „Valvazorjeve“) sklenili so ves dobiček, kar ga jeden ali drugi priigra z „domino“, darovati društvu „Narodni dom“. — Naj bi našli mnogo posnemalcev po vsej slovenskej domovini!

— („Pravice iščem!“) Znani ljubljanski dobrovoljček B. pride pred par dnevi v neko krčmo,

kjer pričneta s krčmarjem razgovor. V živahnej debati vzdihne krčmar: „Zdaj so pač slabi časi, nikjer se ne najde pravice!“ — „Dajte mi svetilnico, pravi B., je grem iskat!“ — In res, dobi svetilnico in gre pri belem dnevu ob $\frac{1}{2}$ 12. uri dopoldne skozi mesto naravnost na rotovž. Tu sveti v vse kote in pod klopi tako dolgo, da pride policaj, kateri ga takoj vpraša, kaj da dela. „Pravice iščem, pa je nikjer ne najdem!“ odvrne B. Policaj pa nij razumel šale, nego prijel je dobrovoljčka B. in zaprt je bil pet ur ter tako imel dovolj časa premišljevat, kje se najde pravica.

— (Göthe in ljubljanski fijakarji.)

Ko je slavni nemški pesnik izraževaje svojo nevoljo, zapisal

„Vse laglje človek pretrpi,
Kot dolgo vrsto lepih dni.“

gotovo nij mislil na belo Ljubljano, in na občutljiva srca in žepe naših vrlih fijakarjev, niti na psihologično boleost, ki jih tare. Saj pa tudi nij „špas“! neprestano lepo vreme, kdo bi se vozil? vse hodi peš, fijakar pa tužno gleda in tlači svoj čik s strani v stran. S prva so kleli in hudičili, a naposled izprevideli so, da to nij prava pot, zložili so novcev in plačali dve sv. maši, da bi vsaj na pustni vtorek, ko bode krasna Sokolova maskarada, dež curkoma lil, ali da bi vsaj primerno pršelo, da bi bilo kaj zaslužka. Zama vse, nebo ne čuje tužnega vzdih, temveč se prav prijazno in šegavo smeje nad fijakarji in tistimi, ki so bili na maskaradi.

— (Na Triglavu) bil je 15. t. m. neki gospod Sušnik, restavrant na Schneebergu na Avstrijskem. To je gotovo prvokrat, da se je posrečilo v zimskem času obiskati sivega orjaka. Gospod Sušnik šel je z vodjem na Bistriškej strani na Triglav in vrnil se srečno, akoravno so pred odhodom nekateri neverjetno zmajevali z glavami.

— (Z Gorenjskega) pritožuje se prijatelj našemu listu, „da se od duhovnih župnijskih uradov — z nekaterimi čestnimi izjemami — še vedno dajo tisti nemški „Taufschein“ in „Aufgebotschein“. Kmet debelo gleda drago plačano pravico, pa ne ve, kaj pomeni. In vendar ima g. Milic v Ljubljani cele skladanice slov. tiskovin za župnijske urade. Vsaka nemška črka, katera se zapiše v duhovskem uradovanji, je greh zoper slovenstvo, proč s tujko nemščino!“ — (Ostali del pritožbe nij se nam zdelo prikladno objavljati, zakaj — gotovo umejete! Uredn.)

— (Gornjegradska narodna čitalnica) je imela dne 2. t. m. v svojih novih prostorih pri g. Franu Pinterji občno zhorovanje. Po pregledu letnega računa vršila se je volitev, pri kateri so bili voljeni: č. g. Lovro Potočnik, dekan, za predsednika, g. Josip Kranjec, tržan, za podpredsednika in ob jednem blagajnika in g. Franjo Lončar, beležniški uradnik, za tajnika. G. g. Rajmund Wolf, bivši notar, Franjo Prislan, tržan, Božidar Dedič, učitelj v Bočni in Josip Mikuš ml. za odbornike. Po volitvi je bila živahna veselica, udeležilo se jo je večina znotranjih in tudi zunanjih udov. — Vest, — da bode večina udov zaradi prestavbe čitalnice odstopila, je torej neresnična.

— (Naš rojak g. Josip Stare) ravnatelj na realnem gimnaziji v Belovaru spisal je v 10. zvezku obširnega dela „Die Völker Oesterreich-Ungarns“ vso 2. polovico zavzímajočo knjigo: „Die Kroaten im Königreiche Kroatien und Slavonien“, v katerej v 17 poglavjih razpravljanaselenje, historični, cerkveni razvitek Hrvatov, urejenje vojaške granice, poljedelstvo, rudokopstvo promet, trgovino in statistiko, plemstvo in meščanstvo. Knjiga se dobiva za 1 gld. 50 kr. v Hartmanovej knjigarni v Zagrebu. „Pozor“ pišoč o njej izraža se jako pohvalno in jo priporoča a dostavlja konečno: „samo žalimo, da nenalazimo i u njoj i naše brate na kamenih obalah jadranskoga mora“.

— („Slovenskega Pravnika“) 2. št. donaša naslednje gradivo: Kdor navede v pravdi nezakonsko rojstvo, mora ga dokazati. — V pomanjkanji redne župniške krstnice zamore se zakonsko rojstvo tudi z družimi dokazili dokazati. — Če pla-

čilo za naročeno delo nij pogojeno, določi ga sodnik. — Curator ad actum in njegove pravice. — O prisojilih. Da se izbrisejo one terjatve, ki niso bile pokrite s skupilom glede po eksekuciji prodanih zemljišč, dovoli eksekutivni sodnik (§. 239 o. s. r.). — Za napoved, komu se ima zemljeknjižni odlok uročiti, nij treba pismenega dokaza. Predpis §. 35 zeml. zak. velja tudi za stara pisma. — Vknjižba zastavne pravice je tudi zoper prepisanega dolžnikovega dediča dopuščena. — O motenji v posesti. — Proti hudobnemu poškodovanju dolžnikovega imetja. — Črnogorska zakono dajstva. — O prostovoljnih dražbah premakljivega blaga. — Raznosti. — Pri tej številki nas razen res zanimljive vsebine, veselijo tudi to, da nahajamo mej sodelovalci uže gg. T. — c., V—r., dr. Št. in Aleks. Hudovernika, tedaj dejansko duševno udeleženo.

Razne vesti.

* (Število izseljencev.) Število izseljencev močno raste. Mej tem, ko je iznašalo število onih, ki so se v New Yorku izkrkali od let 1865—1871 povprek na leto le 200 000 se je do zadnjih let več kot podvojilo. Leta 1872 je iznašalo uže 292.844, leta 1873 268.178, leta 1880 pa uže 320 607, in leta 1881 celo uže 439.314. — Število letošnjega leta bo pa skoro gotovo še večje, ker se jih je za spomladni termin samo za Bremen uže dozdej nad 13.000 oglasilo. Največ ljudij se izseli iz severne Nemčije v notranje dežele Zjedinjenih držav, in od teh največ v okolico mesta Chicago, za kamor se je uže letos 5000 vožnih listov oddalo.

* (Ustavljenje dela.) Ustavljenje dela je dobro merilo za stanje industrije. Čim bolj se industrija razcvita, tem bolj se potrebuje delavcev, tem večkrat torej tudi niso delavci s plačilom zadovoljni; čim bolj pa hira, tem manj se jih potrebuje, tem manj se potem tudi ustavljajo. Na Angleskem je naraslo število tacihi slučajev od l. 1870 do 1873 od 30 na skoraj 400; leto pozneje je zopet palo pod 300 in se v tem številu ohranilo do leta 1877; od takrat je pa zopet naraslo nad 300. Od vseh rokodelstev so imeli tesarji in zidarji povprečno največ nezadovoljstev, namreč 598, potem tkalci 440, kovači in ključavničarji 390 in delavci po rudnikih 339. Poglavitni in tudi najpogostejši vzrok, da se je delati nehalo, je bilo premajhno plačilo.

* (Stroški v procesu Guiteau) znašajo okrog 30.000 dolarjev. Stroški za porotnike, ki terjajo za vsak dan dva dolarja in so bili 73 dni zbrani, znašajo 1752 dolarjev. Za stanovanje in hrano so potrebovali 3600 dolarjev. Pričam in izvedencem se je dalo nekaj nad 8000 dolarjev, stroški za tiskanje obravnav so znašali 5000 dolarjev; zastopniki tožnikov slednjič terjajo 5000 dolarjev.

* (Kako raste mesto Saint-Louis v Zjedinjenih državah.) Ko je bilo leta 1822 mestom proglašeno, je štelo le 4800 prebivalcev; 18 let pozneje je imelo uže 16469 ljudij; l. 1850 uže 77800; l. 1860 jih je bilo uže 160773; l. 1870 je imelo 310864 ljudij in leta 1880 je naraslo celo na pol milijona prebivalcev. — Po narodnosti so prebivalci se ve da večidel Angleži, je pa vmes tudi veliko Francozov in tudi skoraj 30 % Nemcev. Po veri so skoraj vsi katoliki, kar se v ameriških mestih sicer redkokrat nahaja.

* (Premogovi rudniki.) Največ premogovih rudnikov ima Anglija, kjer se izkoplje vsako leto blizu 1400 milijonov metričnih stotov premoga; v Nemčiji 460, v Zjedinjenih državah 420, na Francoskem blizu 200, v Belgiji okrog 160, v Avstriji 100, v Rusiji le par milijonov. — Tudi relativno ima Anglija največ premoga, na 1 prebivalca pride tam 43 metričnih stotov, v Belgiji 30, v Nemčiji 12, v Zjedinjenih državah 11, na Francoskem 6, v Avstriji 3.

* (Rudarstvo železa.) Največ železa, namreč 60 milijonov metričnih stotov vsako leto, se dobi na Angleskem, 24 v Zjedinjenih državah, 18 v Nemčiji, 15 na Francoskem, po 5 v Avstriji, Rusiji in Belgiji, 4 v Skandinaviji, 1 v Švici. — Relativno največ železa ima zopet Anglija, kjer pride na 10 prebivalcev 20 metričnih stotov železa, v Belgiji 11, v Zjedinjenih državah 7, v Skandinaviji 6, v Nemčiji in na Francoskem po 5, v Švici 3, v Avstriji 1,5, v Rusiji 0,5.

Poslano.

Minole dni razposlal sem nekaterim osobno znanim rodoljubom po nekoliko knjižic: „Delo sv. Cirila in Metoda“. Izročil sem jim to domoljubno opravilo z posebnim namenom, da račijo knjižico

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armich.

mej ondešnje rojake razprodati. Tako se bode knjižica najhitreje mej slovensko ljudstvo razširila.

Na tem domoljubnem požrtvovanju, izjavljam dotičnim gospodom uže naprej najtoplejšo zahvalo.

V Lokavcu, dne 20. februarja 1882.

J. V.
založnik.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. februarja	Ob 7. uri jutraj	743.28 mm.	— 1.4° C	slaboten vzhod zmeren	megleno	
	Ob 2. uri popoldne	740.01 mm.	+ 5.0° C	jugozahod slaboten	oblačno	0.00 mm.
	Ob 9. uri zvečer	739.74 mm.	+ 2.2° C	jugozahod	jasno	
18. februarja	Ob 7. uri jutraj	741.60 mm.	— 3.0° C	slaboten vzhod	jasno	
	Ob 2. uri popoldne	741.52 mm.	+ 8.6° C	slaboten vzhod brezvetrija	jasno	0.00 mm.
	Ob 9. uri zvečer	741.75 mm.	+ 1.6° C	slaboten vzhod	jasno	
19. februarja	Ob 7. uri jutraj	739.20 mm.	— 2.8° C	slabotna burja	jasno	
	Ob 2. uri popoldne	738.04 mm.	+ 6.4° C	slaboten jugozahod	oblačno	4.5 mm.
	Ob 9. uri zvečer	740.26 mm.	+ 3.4° C	slaboten jugozahod	deževno	dežja.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk zelo nejednakomerno razdeljen, ker je barometer v severu jel močno padati, mej tem, ko je na jugu precej jednak ostal. Razloček mej maksimumom v severu in mej minimumom v zapadu znaša 14 mm. Vetrovi so postali precej močni in so bili sem pa tja celo viharji; prevladovali so splošno južni vetrovi nad severnimi in vzhodnimi. Nebo je bilo večidel oblačno. Temperatura se je od zadnjih dnij sploh le malo spremenila, vendar je bila uže precej ekstremna: razloček mej maksimumom in minimumom je znašal 18.5° C. Morje je bilo na jugu precej močno, v Trstu pa le malo nemirno.

Umrlj so v Ljubljani:

V deželnej bolnici:

16. februarja: Marija Gliha, dnarica, 60 let, za vnetico pluć. — Marija Prek, gostija, 50 let, Poljanska cesta št. 42, za osepnicami

Dunajska borza

dné 22. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih . . .	73	gld.	85	kr.
Enotni državni dolg v srebru . . .	75	"	25	"
Zlata renta . . .	91	"	80	"
1860 državno posojilo . . .	128	"	25	"
Akcije narodne banke . . .	814	"	75	"
Kreditne akcije . . .	295	"	75	"
London . . .	120	"	30	"
Srebro . . .	—	"	—	"
Napol. . .	9	"	52 1/2	"
C. kr. cekini . . .	5	"	64	"
Državne marke . . .	58	"	70	"
4% državne srečke iz l. 1854 . . .	119	"	—	"
Državne srečke iz l. 1864 . . .	171	"	50	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	91	"	70	"
Ogrska zlata renta 6% . . .	118	"	15	"
" 4% . . .	84	"	90	"
" papirna renta 5% . . .	84	"	80	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig. . .	104	"	—	"
Dunava reg. srečke 5% . . .	112	"	75	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi . . .	119	"	25	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice . . .	98	"	20	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice . . .	104	"	50	"
Kreditne srečke . . .	100	gld.	174	"
Rudolfove srečke . . .	10	"	19	"
Akcije anglo-avstr. banke . . .	120	"	116	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . .	195	"	—	"

Loterijne srečke 18. februarja.

V Trstu: 41, 27, 66, 55, 80.
V Linci: 56, 82, 13, 49, 21.

Hiša z vrtom,

v Ljubljani na zdravem kraju ležeča, se iz proste roke proda. Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“ (107—1)

Dr. FRANC VOK,

c. kr. notar,

odprl je (115—2)

svojo pisarno

v Ljubljani, v Križevniškem dvoru,

(kjer se nahaja mestna deleg. okrajna sodnija).

Poslano.

(54—5)

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piče, i kas izkušani lek proti trajnom kašiju plućevine i želudca bolesti grkljana i proti mohnim kataru, kas i elastioh za probavilo (PASTILLEN)

nalazi se kod Hinke Mattonija (Karlevi vari u Češkoj).

Izurjenega prepisatelja

sprejme

Dr. Ivan Geršak,

c. kr. beležnik v Ormoži.

(116—2)

V najem

se dajo travniki, polje, pód, kozolec in velik hlev, vsako posebe ali vse skupaj, pri Guzi v Spodnji Šiški. Proda se poljsko orodje in živina. Kdor želi kaj v najem vzeti ali kupiti, oglasi naj se do 1. marca t. l. v Guzi v Šiški št. 30 pri

Vinku Novaku,

trgovcu.

(97—2)

L. EHRWERTH,

zobni zdravnik, v Gosposkih ulicah št. 1,

ordinira v vseh

zobnih bolezni

in postavlja zdaj

umetalne zobe in zobovje

dobro in brez bolečin.

(77—5)

Pekarija

z vso potrebno pripravo, stanovanjem, na najobljudnejšem kraju v Ljubljani uže veliko let obstoječa, se da o sv. Juriju v najem. V hiši je tudi vodnjak in prostorni magacini. Oddaje se tudi vinotoč s pekarijo vred. Natančneje se izve v administraciji „Slov. Naroda“.

(112 2)

Podpisani p. n. občinstvu uljudno naznanja, da je

gostilno „pri kroni“

v Gradščol prevzel, kjer hoče z dobrimi pijačami in izvrstnimi, po dunajskejši šegi pripravljenimi jedili najboljše postreči ter prosi za obilno obiskovanje.

V Ljubljani, dné 18. februarja 1882.

(96—2)

Ignacij Korošec.

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodec, migrēno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. ih, mastno zgago. Telo se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kisline. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po 1/2 žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar g. J. Svoboda v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—71)

Augenblicks-Drucker

D. R. P. No. 14120. — K. K. Ostr. Privilegium No. 9161. Dem wegen seiner in jeder Hinsicht bewährten Schnelligkeit die fälscherne Preismedaille nebst Diplom von der Wiener Ausstellung verliehen wurde, ist der einzige patentirte Copirapparat mittelst Buchdruckerarbeit. Derselbe liefert auf trockenem Wege ohne Pressen in fast unbeschränkter Anzahl, gleichzeitige, tief schwarze (auch bunte) unvergängliche Abzüge, welche auch einzeln im ganzen Weltverkehr Porto Vergünstigungen genießen. Der „Augenblicks-Drucker“ läßt alle bisherigen Copirapparate als: Hectos, Autos, Lithographen etc. weit hinter sich, erreicht die autogr. Befähigung der Leistungsfähigkeit, übertrifft solche aber an Schärfe der Abzüge und durch Einfachheit und Billigkeit. Prospekte, Beugnisse und Originalabzüge etc. gratis und frei. Reichenberg i. Böhm. Steuer & Dammann.

(732—10)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.